

**ХАРИЛЦАА ХОЛБООНЫ
ЗОХИЦУУЛАХ
ХОРОО**

**УБ ХОТЫН РАДИОГИЙН
ҮЙЛЧИЛГЭЭ ЭРХЛЭГЧДИЙН
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНД ХИЙСЭН
ХЯНАЛТ, ШАЛГАЛТЫН
ТАЙЛАН-2023**

2023 оны 04 дүгээр сарын 25-наас
05 дугаар сарын 18-ны өдрийн
хугацаанд хийж гүйцэтгэсэн
хяналт, үзлэгийн тайлан

Өргөн нэвтрүүлгийн зохицуулалтын газар
2023-06

1

УБ ХОТЫН РАДИОГИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ ЭРХЛЭГЧДИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНД ХИЙСЭН ХЯНАЛТ, ШАЛГАЛТЫН ЗОРИЛГО, ЧИГЛЭЛ, ШАЛГАЛТАНД ХАМРАГДСАН БАЙДАЛ

2

РАДИОГИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ ЭРХЛЭГЧДИЙН ХУУЛЬ ТОГТООМЖИЙН ХЭРЭГЖИЛТИЙН БАЙДАЛ, ЗӨРЧИЛ, ДУТАГДАЛ, ЦААШИД АНХААРАХ АСУУДАЛ

3

РАДИОГИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ ЭРХЛЭГЧДИЙН СТУДИЙН ХЭРЭГЖИЛТИЙГ ХАНГАСАН БАЙДАЛ, ЗӨРЧИЛ, ДУТАГДАЛ, ЦААШИД АНХААРАХ АСУУДАЛ

4

ХЯНАЛТ, ШАЛГАЛТЫН ДАГУУ АВЧ ХЭРЭГЖҮҮЛСЭН АРГА ХЭМЖЭЭ

АЖЛЫН ХЭСГИЙН ГИШҮҮД

Ажлын хэсгийн гишүүд

Хорооны даргын А/106 тоот тушаал
2023 оны төлөвлөгөөт шалгалт

Э.Золбаяр

ӨНЗГ –ын дарга

ӨНЗГ

Н.Тогтохсүрэн

С.Машбат

Д.Уранбилэг

М.Эрдэнэцэцэг

О.Билгүүн

РДХЗГ

П.Гэрэлцэцэг

Б.Болдбат

Ц. Өсөхбаяр

М. Чагнаадорж

Д. Ганбат

М.Энхзориг

ХЯНАЛТ ШАЛГАЛТЫН ЗОРИЛГО

Холбогдох хууль
тогтоомж, түүнд
нийцүүлэн
гаргасан журам,
нөхцөл шаардлага,
тусгай
зөвшөөрлийн
гэрээний
биелэлтийг
шалгах.

Үйлчилгээ
эрхлэгчдийн үйл
ажиллагааг газар
дээр нь танилцах.

Илэрсэн зөрчлийг
таслан зогсоох,
шаардлагатай арга
хэмжээг авах.

Үүсч буй хүндрэл
бэрхшээл,
асуудлыг сонсох,
судлах, зөвөлгөө
өгөх.

Шалгалтын
дүнд
үндэслэн арга
хэмжээ авах.

ХЯНАЛТ ШАЛГАЛТЫН ХИЙХ ЧИГЛЭЛ

1

**Тусгай зөвшөөрөл, баримт бичиг,
нөхцөл шаардлагын биелэлт.**

- Статистик, тайлан мэдээг хугацаанд нь өгсөн эсэх
- Зохицуулалт, радио давтамжийн үйлчилгээний төлбөр
- Өөрийн гэсэн цахим хуудастай эсэх
- Редакцийн зөвлөл, бодлоготой эсэх
- Хүний нөөц

2

**Хөтөлбөрт тавигдах шаардлага
хангасан байдал**

- Үндэсний бүтээл
- Монгол дуу
- Өөрийн бүтээл
- Хөтлөлттэй, шууд нэвтрүүлэг
- Үндэсний түүх, соёл, уламжлал, хүүхэд танин мэдэхүйн нэвтрүүлэг

3

**Радиоогоор нэвтрүүлэх зар
сурталчилгааны журмын
хэрэгжилт**

- Зар сурталчилгааны хэтрэлт
- Зар сурталчилгааны 1 блокын хэтрэлт
- Арилжаа сурталчилгааны нэвтрүүлэг

ХЯНАЛТ ШАЛГАЛТЫН ХИЙХ ЧИГЛЭЛ

4

Студийн стандарт шаардлага хангасан байдал

- Студийн доторлогоо
- Тоног төхөөрөмжийн холболт, хаягжилт, кабель багцлалт, сувагчлал

5

Үйлчилгээний чанар

- Дууны гаралтын хэмжээ
- Цахилгааны нөөц, нөөц горимд ажиллах боломж
- Архив
- Гомдол хүлээн авч шийдвэрлэх байдал

6

Радио долгионы ашиглалт, стандарт хангасан байдал

- Нэвтрүүлэгчийн гаралт, байршил
- Радио давтамж, Зурвасын өргөн
- Давтамжийн хазайлт
- Цахилгаан соронзон оронгийн хүчлэг

РАДИОГИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ ЭРХЛЭХ ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРӨЛ

Тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч	37
МУОНРТ	4
Үйл ажиллагаа явуулж байгаа	30
Дахин дамжуулдаг	1
Үйл ажиллагаа зогссон	2

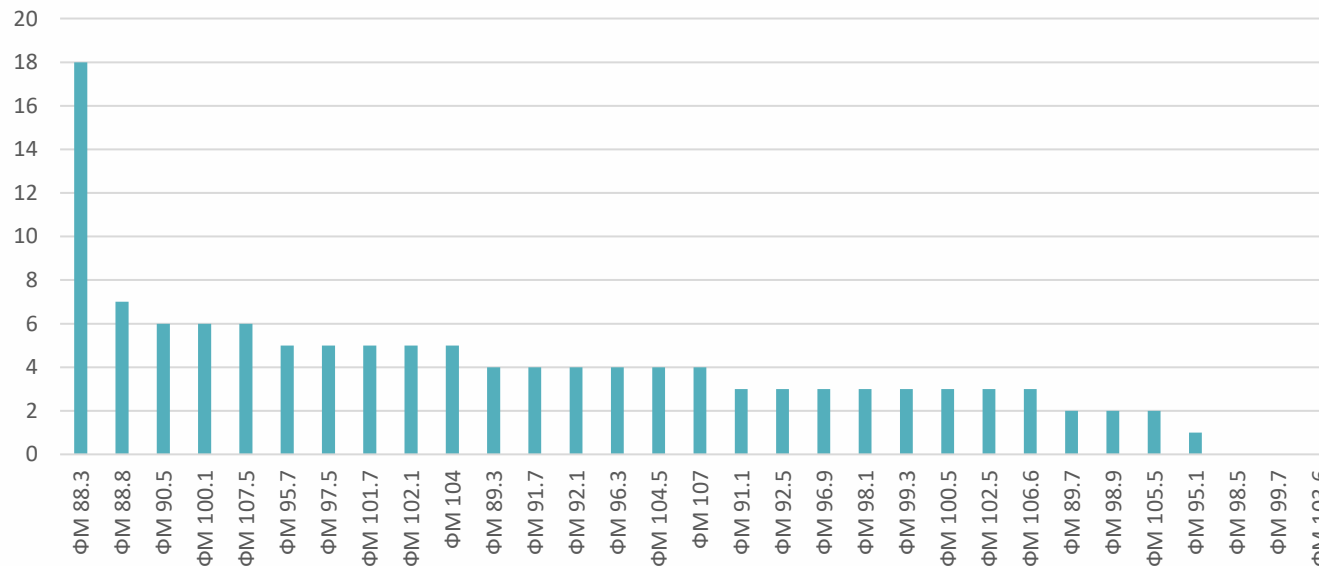

№	ТЗЭ	Радио давтамж	№	ТЗЭ	Радио давтамж	№	ТЗЭ	Радио давтамж
1	Эм Жи Эл радио ньус ХХК	ФМ 88.3	12	Авторадио эфэм ерэн зургаа аравны гурав ХМБ	ФМ 96.3	23	Эм Эс Жи Эм Эл ХХК	ФМ 102.1
2	СКОД ХХК	ФМ 88.8	13	Эх элгэн нутаг ХХК	ФМ 96.9	24	Бадруун ХХК	ФМ 102.5
3	Сета тех ХХК	ФМ 89.3	14	МБШТ. Гандантэгчэнлин хийд ШБ	ФМ 97.5	25	Медиа холдинг ХХК	ФМ 103.6
4	Жавзандамба хутагт төв НҮТББ	ФМ 89.7	15	Радиоком Монгол ХХК	ФМ 98.1	26	Ви Өү Эм ХХК	ФМ 104
5	Улаанбаатар телевиз ХХК	ФМ 90.5	16	Монголын хараагүйчүүдийн үндэсний холбоо ГҮТББ	ФМ 98.5	27	Салхи энтертэйнмент ХХК	ФМ 104.5
6	Монгол комикс ХХК	ФМ 91.1	17	Монголиан мюзик медиа ХХК	ФМ 98.9	28	Чугу ХХК	ФМ 105.5
7	Хэмнэлт долгион медиа ХХК	ФМ 91.7	18	Нью медиа ХХК	ФМ 99.3	29	Стандарт Ви Оү Эй ХХК	ФМ 106.6
8	Смарт коммуникэйшн ХХК	ФМ 92.1	19	Дижитал радио ХХК	ФМ 99.7	30	И Зэт Эф Эм ХХК	ФМ 107
9	Тэргүүн медиа ХХК	ФМ 92.5	20	РФ ХХК	ФМ 100.1	31	Билэг санаа ХХК	ФМ 107.5
10	Шүхэр НҮТББ	ФМ 95.1	21	НС холбоо ХХК	ФМ 100.5	32	ШУТИС МХТС	ФМ 94.1
11	Хүүхэд, ирээдүй, соёл боловсрол сан НҮТББ	ФМ 95.7	22	Агрегатор ХХК	ФМ 101.7	33	Монкаст радио ХХК	ФМ 94.5

Хүний нөөц

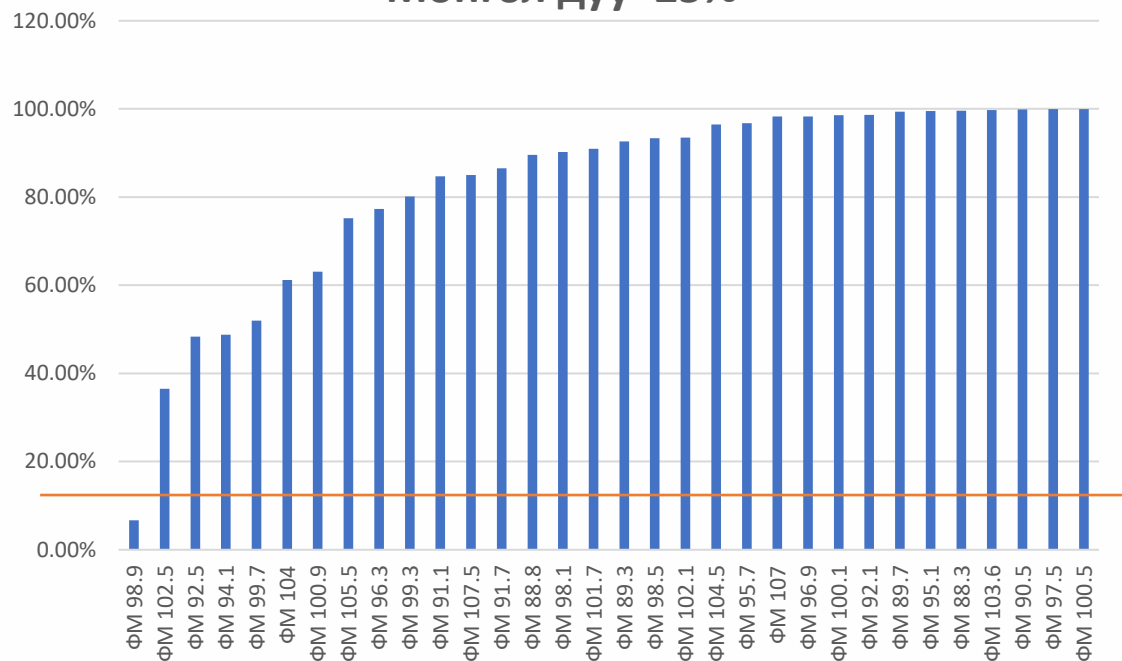
Радио нь **0-18** ажилтантай, нийт 30 радиогоос хөдөлмөрийн гэрээтэй, НДШ төлдөг-63%, ИТА-гүй 70% байна.

ХӨТӨЛБӨРТ ТАВИГДАХ ШААРДЛАГА ХАНГАСАН БАЙДАЛ

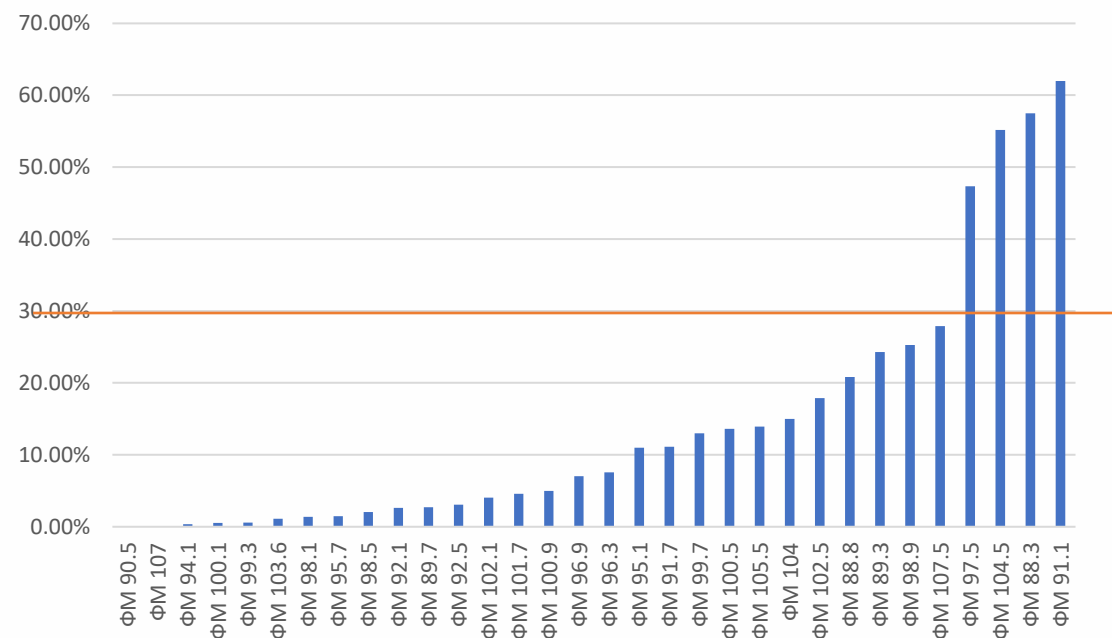
Хөтөлбөрийн түүврээр хийсэн хяналт, мониторингийн 2022 оны дундаж дүнгээр (улиралд 1 удаа түүвэр хяналтад хамрагдсан)

Монгол дуу >25%

Монгол дуу шаардлага хангасан-29
Шаардлага хангаагүй-1/төрөлжсөн нэвтрүүлэгтэй/

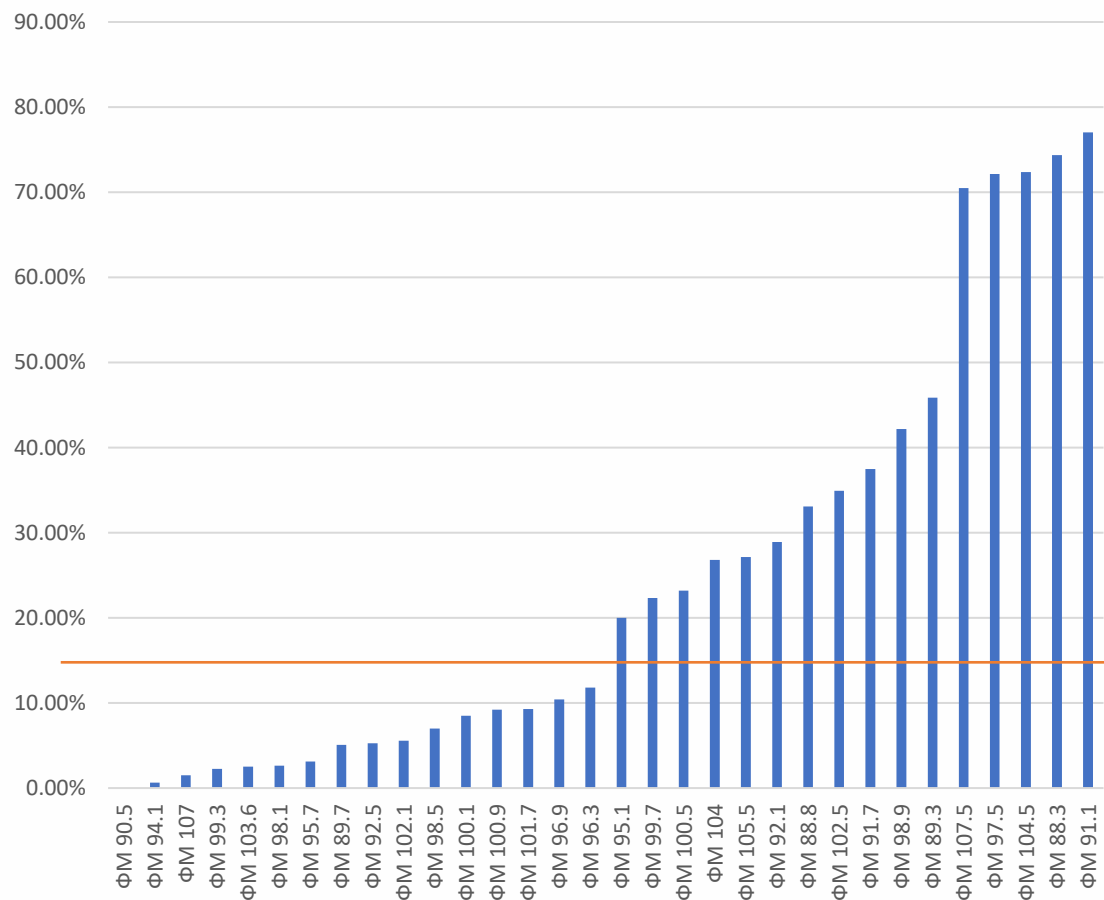
Өөрийн бүтээл >30%

Өөрийн бүтээлийн шаардлага хангасан-4
Шаардлага хангах боломжтой-5

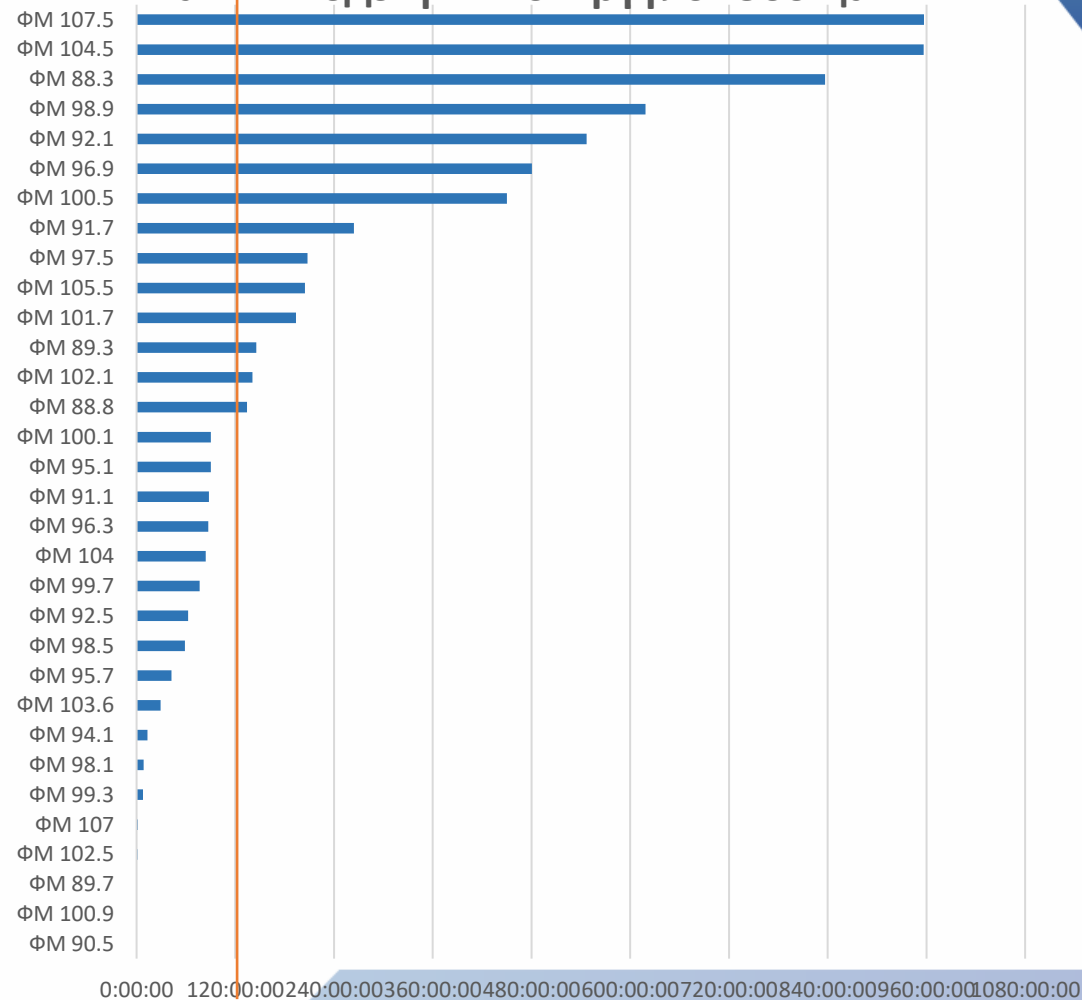

Хөтлөлттэй, шууд нэвтрүүлэг >15%

Хөтлөлттэй, шууд нэвтрүүлгийн шаардлага хангасан-14
Шаардлага хангах боломжтой-5

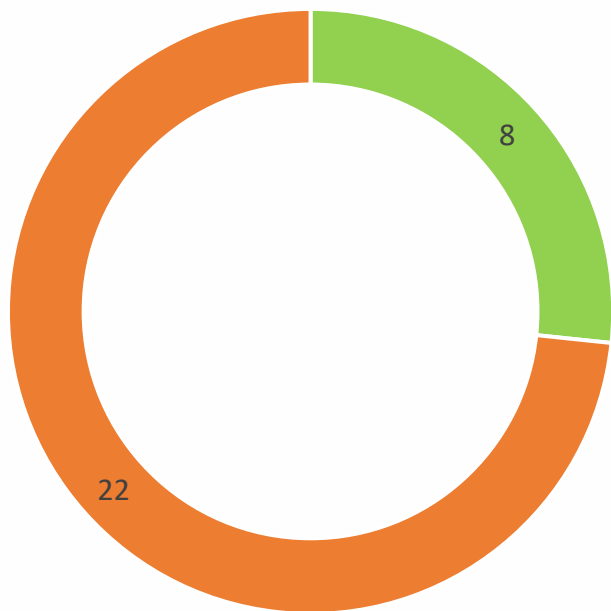
Үндэсний түүх, соёл, уламжлал, хүүхэд танин мэдэхүйн нэвтрүүлэг 360 цаг

Үндэсний түүх, соёл, уламжлал, хүүхэд, танин мэдэхүйн нэвтрүүлгийн шаардлага хангасан-14
Шаардлага хангах боломжтой-5

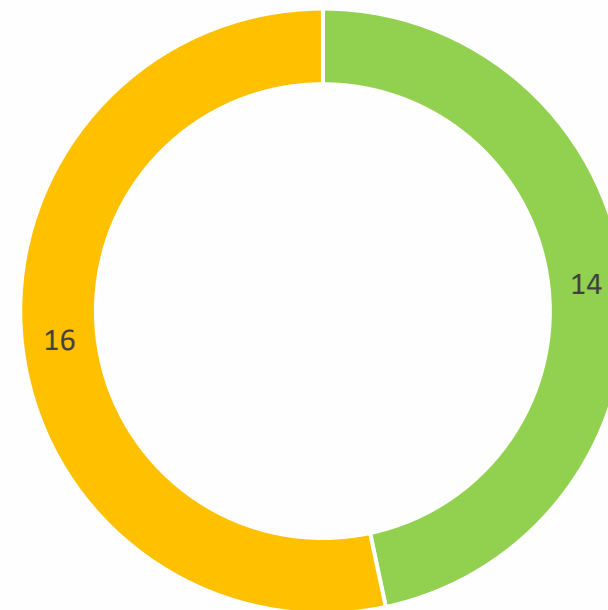

Өөрийн бүтээл

■ хангасан ■ хангаагүй

Хөтлөлттэй, шууд нэвтрүүлэг

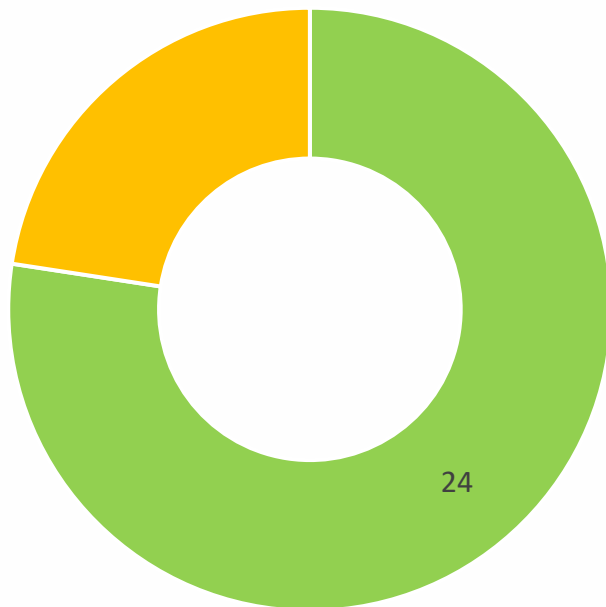

■ хангасан ■ хангаагүй

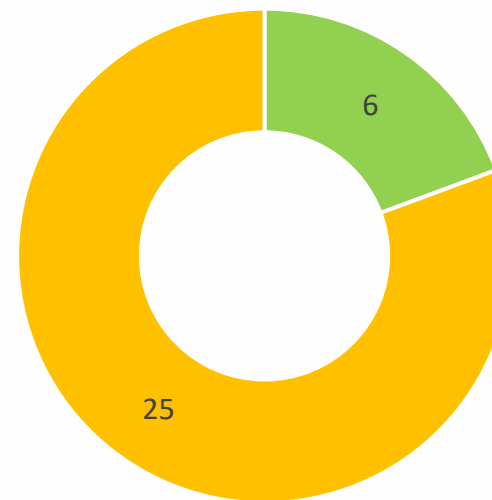
РАДИОГООР НЭВТРҮҮЛЭХ ЗАР СУРТАЛЧИЛГААНЫ ЗОХИЦУУЛАЛТЫН ЖУРАМ

Зар сурталчилгааны 18 мин

■ хангасан ■ хангаагүй

1 блокийн 3 мин

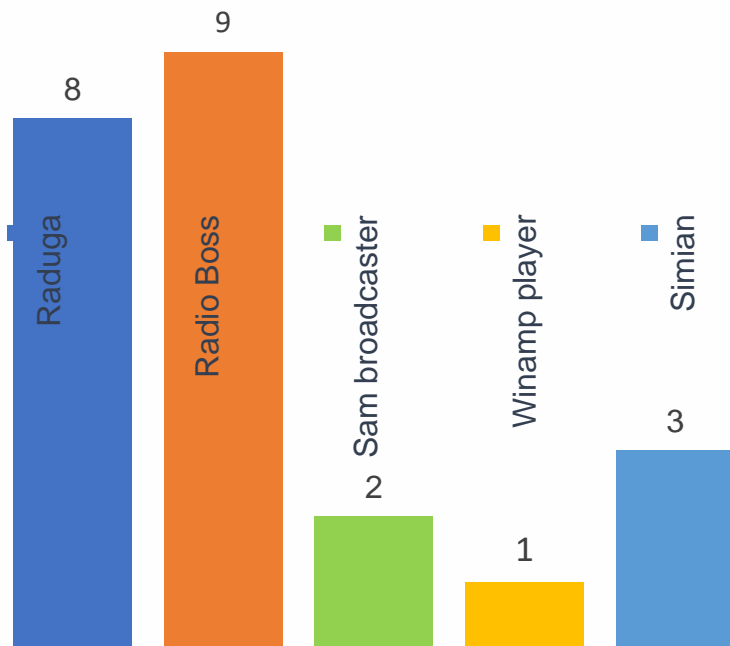
■ хангасан ■ хангаагүй

80 % нь шаардлага хангасан
(сонсогдолтоос хамаарч зар сурталчилгаа буурсан)

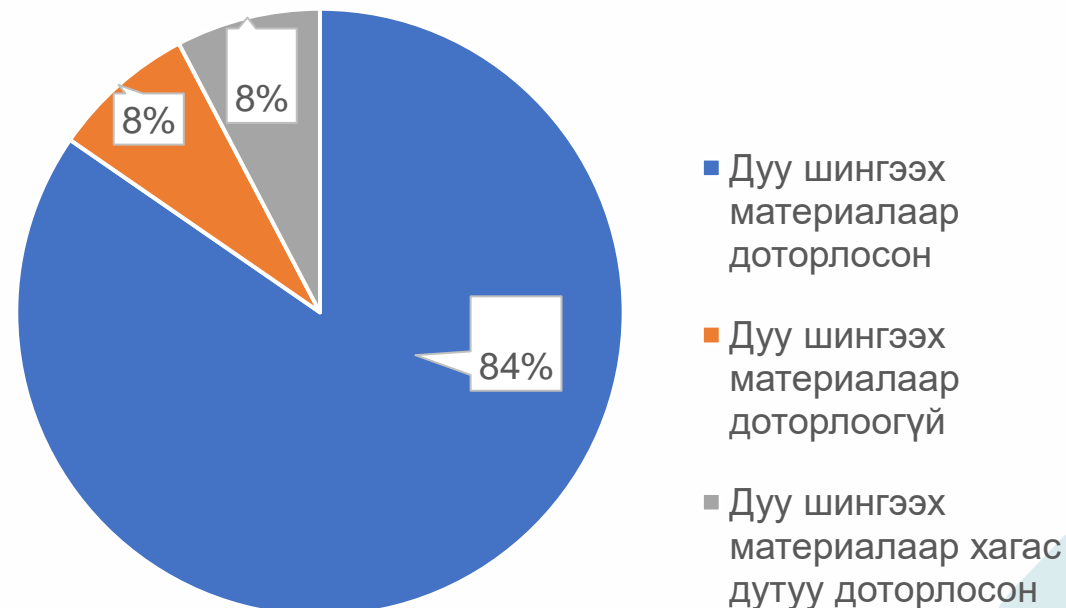
ТЕХНИК, СТАНДАРТЫН ШААРДЛАГА ХАНГАСАН БАЙДАЛ

Playout-ийн програм хангамж

80 % нь шаардлага хангасан
(сонсогдолтоос хамаарч зар сурталчилгаа буурсан)

Радиоогийн студийн дуу чимээнээс
хамгаалах түвшин

ТЕХНИК, СТАНДАРТЫН ШААРДЛАГА ХАНГАСАН БАЙДАЛ

Аливаа гэмтэл саатал гарсан тохиолдолд тоног төхөөрөмжийн араар нь орж засвар үйлчилгээ хийх боломжгүй суурилуулалтийг хийсэн.

Нэвтрүүлгийг хэвийн, сааталгүй дамжуулах үүднээс үндсэн болон нөөц горимд шилжин ажиллах техникийн боломжгүй.

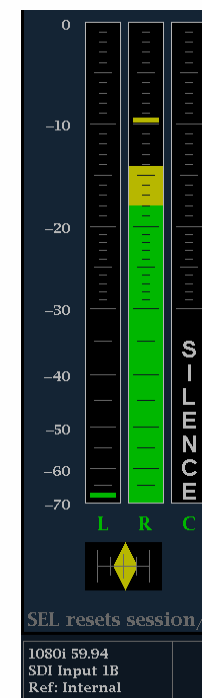
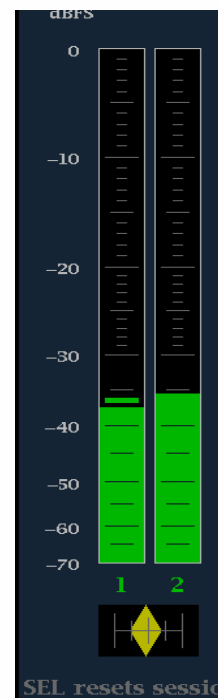
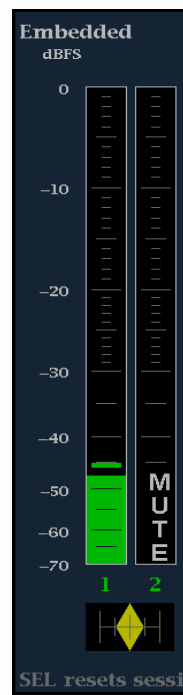
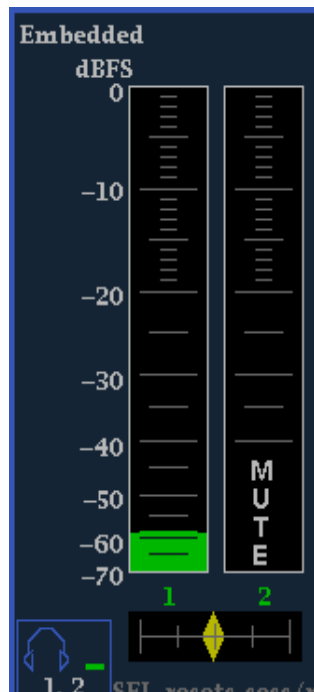
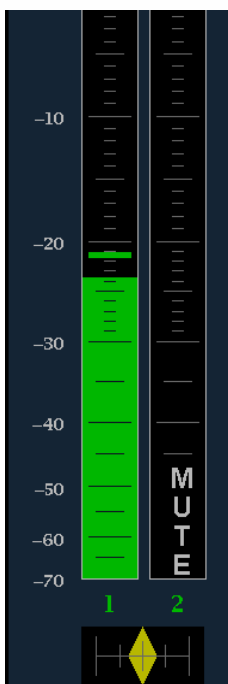
Радиогийн бичлэгийн студи, эфирийн хяналтын өрөө тусдаа байх стандарттай ч зарим радио нэг өрөөнд хамтад нь байрлуулсан.

Тоног төхөөрөмжийн холболтын кабелийн хаягжилт, сувагчлал, газардуулга хийгдээгүй;

Дууны гаралтын чанар болон түвшиндээ хяналт тавьж ажилладаггүй, дууны хяналтын систем байхгүй.

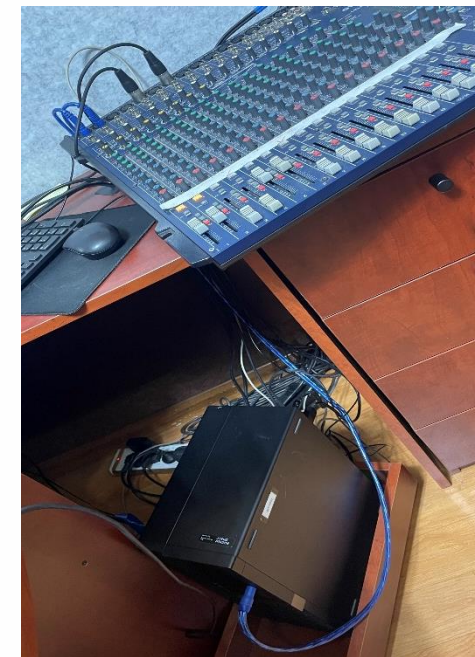
ДУУНЫ ТҮВШИННИЙ ХЭМЖИЛТИЙН БАЙДАЛ

Студийн дууны гаралтын түвшинг WFM Tektronix 2300 төхөөрөмжөөр давтамжийн хазайлттай зэрэгцүүлэн хазайлтыг багасгах зорилгоор хэмжилтийг хийсэн.

Дараах шалтгаануудын улмаас дууны түвшин харилцан адилгүй, студийн дууны гаралтын түвшин нь бага хирнээ давтамжийн хазайлт өндөр байна. Үүнд:

Дууны холигчийн өсгөлт (gain)-ийг хэт нээх эсхүл хаах;

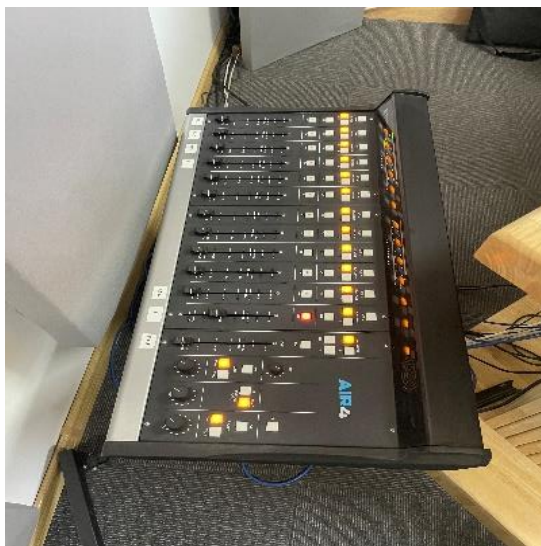
Дууны ерөнхий гаралтыг компьютерийн чихэвчний гаралтаас дууны холигчийн шугаман бус оролтод өгсөн;

Дууг L эсхүл R буюу нэг замаар холбосон, инженер техникийн ажилтан байхгүй.

Audio compressor буюу дууны хязгаарлагчийн гаралтыг буруу тохируулсан;

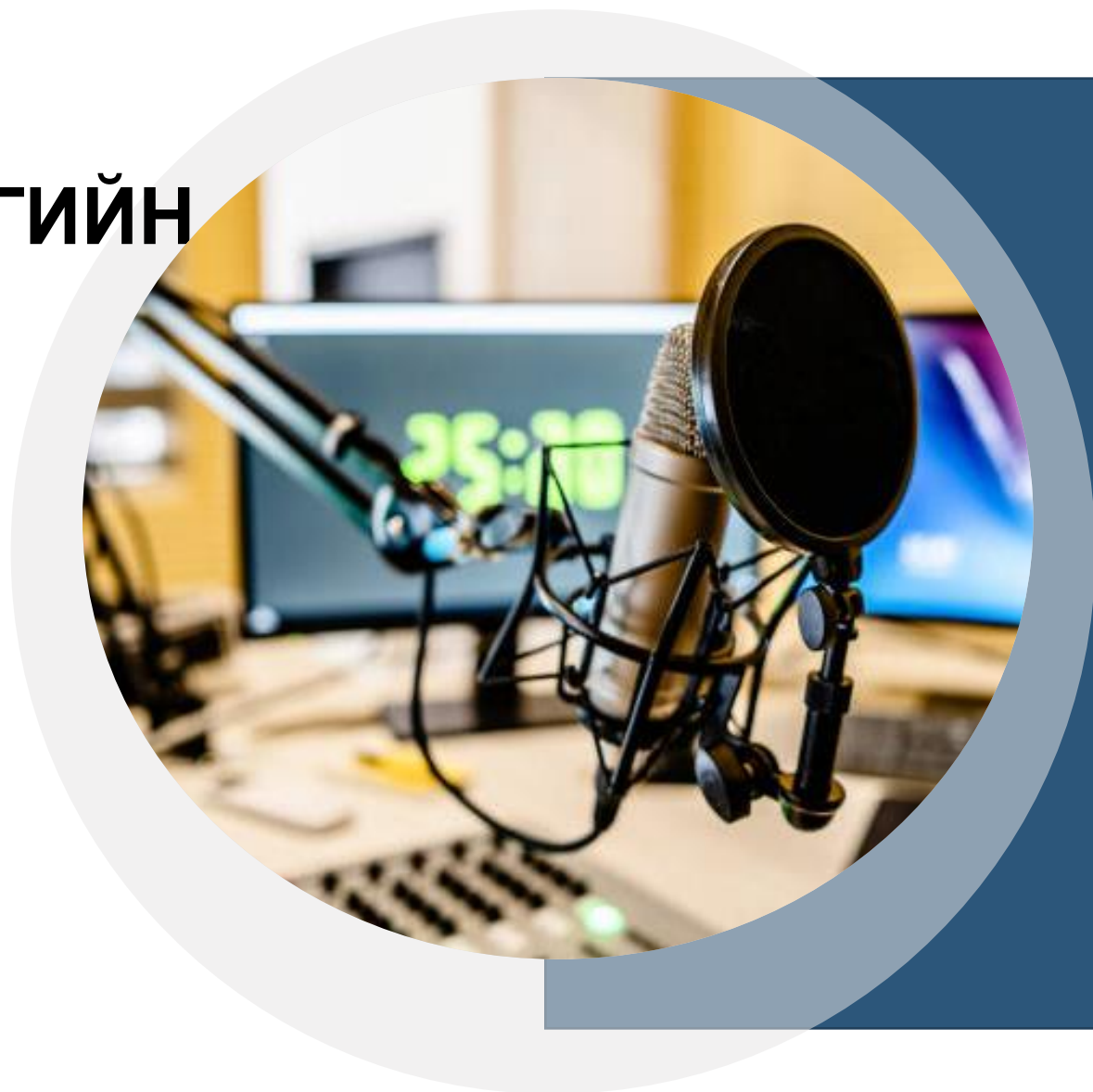
Өөрсдийн дуу оруулалтын цэг болон монтаж хийхдээ (adobe audition) дууны дохионы түвшинг өөрсдийн сонсголын түвшингээр тохируулж байна.

Үйлчилгээ эрхлэгчдийн дууны холигчийн гаралтан дахь хэмжигдэхүүнүүд (dBu, dBFS, dB гм) тавигдсан байдгаас PML, PPM, AL зэрэг дууны өөр өөр утгатай хэмжигдэхүүнүүдийг хэмждэг нь үйлчилгээ эрхлэгчид яг ямар түвшин барихаа мэдэхгүй байна.

ФМ РАДИОГИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ӨНӨӨГИЙН НӨХЦӨЛ БАЙДАЛ

ДҮГНЭЛТ

		Шаардлага Хангасан радио	Нийт радиод эзлэх хувь	
	ХӨТӨЛБӨРТ- МОНГОЛ БҮТЭЭЛ Монгол бүтээлийн хувь хэмжээ, Монгол дууны хувь хэмжээ шаардлага хангасан	30	100%	Монгол дууны шаардлага хангахгүй 1 радио, төрөлжсөн хөтөлбөртэй
	ҮНДЭСНИЙ ТҮҮХ СОЁЛЫН НЭВТРҮҮЛЭГ Үндэсний түүх соёл, танин мэдэхүй, хүүхдийн нэвтрүүлэг бэлтгэн хүргэж байгаа байдал	14+6	47%- 67%	
	РАДИОГИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ ИДЭВХТЭЙ Радиогийн үндсэн үйл ажиллагаанд анхаарлаа хандуулж, үндсэн бизнесээ болгосон	9	30%	

ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА ИДЭВХГҮЙ

12 ФМ

- › Үндсэн үйл ажиллагаанд анхаардаггүй,
- › Хөтөлбөртөө зөвхөн дуу, хуучин нэвтрүүлэг өрсөн байдалтай
- › Эфирийг тогтмол хянадаггүй
- › Үндсэн үйл ажиллагааг хариуцсан эзэнгүй мэт, хариуцсан боловсон хүчин байхгүй

ҮҮРЭГ ХАРИУЦЛАГА

2 ФМ

- › Радиогийн үндсэн үйл ажиллагааг хариуцсан хүнд тухайн компанийн тушаал шийдвэр байхгүй.
- › Үүрэг хариуцлагаа бусдад шилжүүлсэн байдалтай

СТАТИСТИК ТАЙЛАН ХУДАЛ

4 ФМ

- › Үйл ажиллагаа явуулж буй мөртлөө, статистик тайланг Х тайлангаар өгдөг

ХӨТӨЛБӨР ТӨЛӨВЛӨЛТ МУУ

9 ФМ

- › Нэвтрүүлэг, бүтээл үйлдвэрлэдэг боловч хөтөлбөртөө тусгаж байгаа цаг бага тул өөрийн бүтээл үйлдвэрлэлийн хувь хэмжээ шаардлага хангахгүй байгаа

Долгионы хамрах хүрээ (сонсогдолт)-ний (Япон машинд сонсогдолгүй байдлаас) байдлаас болж зар сурталчилгаа хумигдсан, мэргэжлийн боловсон хүчин ажиллуулах, байрны түрээс зэрэг зардлаа төлөх боломжгүй

Зар сурталчилгаа авах гэхээр ямар машинд сонсогдохыг асуугаад гэрээ байгуулахаа больсон, ялгаж радионуудад өгдөг

Нэвтрүүлэг бэлтгэх хүний нөөцийг цалинжуулах орлого байхгүй, хүний нөөц дутмаг.

Давтамжийн хуваарилалтыг хүлээсэн байдалтай

Авсан арга хэмжээний нэгтгэл

Шалгалтанд хамрагдсан нийт радиогийн тоо	33	
Шалгалтын дүн, техникийн зөвлөмж хүргүүлэх	2	Хууль тогтоомж, нөхцөл шаардлага мөрдөж ажилладаг, техникийн зөвлөмж хүргүүлэх,
Сануулга, хугацаатай үүрэг даалгавар хүргүүлэх	18	Радиогийн хөтөлбөрт тавигдах шаардлага, Радиогоор нэвтрүүлэх зар сурталчилгааны зохицуулалтын журам, Радиогийн үйлчилгээ эрхлэх тусгай зөвшөөрлийн нөхцөл шаардлага, техник стандарт хангах
Тусгай зөвшөөрлийг түдгэлзүүлэх сонсгол хийгдэж байгаа	9	Үйл ажиллагаа идэвхгүй, тусгай зөвшөөрлөөр хүлээсэн үүрэг хариуцлага хангалтгүй
Тусгай зөвшөөрлийг хүчингүй болгосон	1	
Тусгай зөвшөөрлийг дуусгавар болгосон	1	
Тусгай зөвшөөрлийн зөрчилтэй, асуудлыг тусгайлан танилцуулах	1	
Гадны дахин дамжуулах радио	1	

Хүний нөөц

01

- 1 хүнтэй-1 радио
- 3 хүнтэй-4 радио
- 5-7 хүнтэй-3 радио
- Хүнгүй-2 радио мэт боловч тогтмол ажилладаг, эфирээ хянадаг ажилтан байхгүй.

Радиоогийн үйлчилгээ эрхлэх тусгай зөвшөөрлийн нөхцөл, шаардлагын 3.1.4 заалтыг хангаагүй

Хөтөлбөрт тавигдах шаардлага

02

- Өөрийн бүтээл 0%-2.06%
- Хөтлөлттэй шууд нэвтрүүлэг 0%-7%
- Үндэсний түүх, соёл, уламжлал, танин мэдэхүйн нэвтрүүлэг 0-58 цаг

Радиоогийн хөтөлбөрт тавигдах шаардлагын 3.6, 3.8, 3.10 заалтуудыг хангаагүй

Зар сурталчилгааны зохицуулалтын журам

03

- Зар сурталчилгааны хэтрэлт 0-4 цаг
- 1 блокийн хэтрэлт 1-20 цаг

Радиоогоор нэвтрүүлэх зар сурталчилгааны зохицуулалтын журмын 3.2, 3.3 заалтуудыг хангаагүй

Студийн стандарт

04

- Стандарт хангасан студитэй
- Студитэй ч шаардлага хангаагүй
- Студигүй

Радиоогийн үйлчилгээ эрхлэх тусгай зөвшөөрлийн нөхцөл, шаардлагын 3.13.1 заалтыг хангаагүй.

Тоног төхөөрөмжийн холболт

05

- Холболтын кабелиуд нь эмх цэгцгүй, сувагчлал хийгдээгүй, хаягжилт дутуу хийгдсэн,
- студийн техник төхөөрөмжүүдийн дууны болон цахилгаан тэжээлийн кабелиуд нь нэг дор байршсан тусгай сувагчлал ашиглан суурилуулаагүй,
- тоног төхөөрөмжид газардуулга хийгдээгүй,

MNS 5591-1:2012 стандартын 3.1, 5.3, 5.7, 7.1,7.2, 10.4 заалтуудыг хангаагүй

Үйлчилгээнд тавигдах нөхцөл, шаардлага

06

- Техник төхөөрөмжийн нөөцийг тооцож, нөөц горимд шилжин ажиллах боломжийг бүрдүүлээгүй,
- Эфирийн бүрэн бичлэгийг хөтөлбөр дамжуулснаас хойш 60 хоног ба түүнээс дээш хугацаагаар архивладаггүй

Радиоогийн үйлчилгээ эрхлэх тусгай зөвшөөрлийн нөхцөл шаардлагын 3.13.3, 3.13.4 заалтыг хангаагүй.

Радио давтамжийн нөхцөл, шаардлага

07

- Антен, камхагийн татуурга, бэхэлгээг сайжруулах шаардлагатай
- Нэвтрүүлэх хэсгийн төхөөрөмжид газардуулга хийгээгүй
- Давтамжийн хазайлт, шилжилттэй,
- Зурвасын өргөн ихэссэн.
- Нэвтрүүлэгчид техникийн гэмтэл гарсан
- Нэвтрүүлэгчийн гаралтын чадлын зөрүүтэй байдал

MNS 4909:2000 стандартын 5 зүйл, MNS 5476 стандартын 6 зүйл, MNS 5884 стандартын 4.1

РАДИО ДАВТАМЖИЙН ХЯНАЛТ, ҮЗЛЭГ

ДҮГНЭЛТ

